

СИНДИКАТ РАДНИКА У ПРОСВЕТИ
СРБИЈЕ

SEPT

БЕОГРАД, Дечанска 14/5; тел/факс: 011/3236-259, 025/420-093
E-mail: sob@beograd.com, sindiso@sbb.rs

ЗАКОН О ШТРАЈКУ

У току јавна расправа

Док се синдикати просветних радника и других јавних посленика пресабирају и анализирају резултате недавних штрајкова запослених у јавном сектору, министарство рада и социјалне политике отворило је јавну расправу поводом радне верзије Закона о штрајку, која ће трајати до 11. маја. Циљ јавне расправе је, како је објаснила помоћница министра рада и социјалне политике Радмила Букумирић-Катић, да се уобличи Предлог Закона о штрајку да би до краја јуна био достављен Скупштини Србије на разматрање и усвајање.

На првој јавној расправи о радној верзији Закона о штрајку, одржаној у Привредној комори Београда, помоћница министра подсетила је на то да су садашња правила о штрајку утврђена још 1996. године, односно пре 15 година, тзв. „Лилићевим“ законом, те да су га време и свакодневна збивања у српској привреди „прегазили“. У радној верзији новог Закона о штрајку предвиђа се да он буде дефинисан као прекид рада запослених ради остваривања заштите њихових економских и социјалних интереса и права из радног односа. По њеним речима, основно начело ступања у штрајк је добровољност и решавање свих проблема мирним путем, уз поштовање минимума процеса рада и заштите имовине.

Убудуће ће одлуку о ступању у штрајк доносити надлежни орган синдиката или већина од укупног броја запослених у предузећу, а штрајкови ће бити подељени на неколико врста: генерални, грански, за територијалне јединице, појединачни код послодавца као штрајк упозорења, који мора да траје један сат, и на крају штрајк солидарности, који ће моћи да траје 24 сата. Нацртом закона о штрајку предвиђена је и обавеза пријављивања штрајка газди, и то пет дана пре његовог почетка, а 15 дана за делатности од општег интереса и 48 сати за штрајк упозорења. Новина у будућем закону су лок-аут (привремено ускраћивање запосленима који не учествују у штрајку обављања послова од стране послодавца) и штрајкачке страже које треба да обавештавају запослене и јавност о спору који је настао и о захтевима организатора штрајка, као и да обезбеде мирно организовање штрајка.

Штрајк неће бити дозвољен професионалним војницима, безбедносним службама, ватрогасцима, запосленима у здравственим установама за хитну помоћ, у контроли лета и државним службеницима на високом положају. Делатности у којој се обезбеђује минимум процеса рада јесу делатности у области: производње, преноса и дистрибуције електричне енергије, дистрибуције нафте, угља и гаса, снабдевања водом, железничког и поштанског саобраћаја, телекомуникација, информативног програма јавног радио-дифузног сервиса, здравствене и ветеринарске заштите, основног образовања, социјалне и дечије заштите. Ако сте помислили да ће остали у образовању моћи штрајковати, варате се, пошто већ у другом ставу истог члана (чл. 16) стоји да се под делатностима из става 1. сматрају, између осталих, и средње и

високо образовање, када штрајк због трајања и обима угрожава живот, личну безбедност или здравље становништва или дела становништва. Уосталом, као што пише у члану 14., а за све оне делатности којима је у члану 15., односно члану 16. забрањен штрајк, односно дозвољен са минимумом процеса рада.

Што се тиче права и обавеза запослених, организовање штрајка, односно учешће у штрајку које је у складу са Законом не представља повреду радне обавезе или непоштовање радне дисциплине, па не може бити основ за утврђивање материјалне или друге одговорности, а запосленима који учествују у штрајку припадају сва права из радног односа, осим права на зараду, што је, уствари, формулација која је била присутна и у старом и још увек важећем Закону, уколико наравно не буде усвојена понуђена алтернатива у Нацрту о заради и накнади зараде. Нови Закон нуди у ставу 3. могућност да се Споразумом о престанку штрајка може утврдити исплата зараде (алтернатива: и накнада зараде) за време штрајка.

Без обзира на образложење које је, на отварању јавне расправе, дала помоћница министра и које дају и други надлежни из овог Министарства, јасно је да су недавно завршени штрајкови, али и раднички и други протести свих протеклих година, као и притисци дошли из удружења послодаваца, а како изгледа и из Савета страних инвеститора, уродили плодом, те још увек запослене раднике може очекивати и од сада важећег непримереног закона, још ригиднији Закон о штрајку који би требало назвати не Законом о штрајку, већ Законом против штрајка.

Било како било, уколико желите дати свој допринос и виђење понуђених решења у нацрту Закона, остаје Вам могућност да своје примедбе, предлоге и сугестије у електронској форми доставите Министарству рада и социјалне политике у датом року, а на e-mail-ове: snezana.lakicevic@minrzs.gov.rs и radmila.katic@minrzs.gov.rs, поштом на адресу Министарства рада и социјалне политике, Сектор за рад, 11000 Београд, Немањина 22-26 или секретаријату Синдиката, па ћемо све те примедбе обједињено доставити Министарству. У међувремену ћемо прихватити позив да учествујемо на свим скуповима на којима ће се расправљати о овом Закону, између осталог и на оном којег сутра организују Министарство рада и Висока струковна школа за предузеништво.

Радну верзију новог Нацрта Закона о штрајку можете преузети са нашег сајта.

Београд, 19.04.2011.год.

проф. Хаџи Здравко М. Ковач
генерални секретар СрпС

